

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

12 februari 1997

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van mevrouw Nelly Maes c.s. –

betreffende het geweld en de repressie in Baskenland

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden,
uitgebracht door de heer Hugo Van Rompaey**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jef Sleenckx.

Vaste leden : de heren Leo Cannaerts, Paul Deprez, Freddy Sarens, Herman Suykerbuyk, Hugo Van Rompaey ;

de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge, Stefaan Plateau ;

de heren Fred Dielens, Patrick Hostekint, Jef Sleenckx ;

de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire ;

de heer Paul Van Grembergen ;

mevrouw Cecile Verwimp-Sillis.

Plaatsvervangers :

de heren Herman Candries, Paul Dumez, mevrouw Brigitte Grouwels, de heren Jef Van Looy, Johan Weyts ;

de heren Jacques Devolder, Jaak Gabriels, Didier Ramoudt ;

de heer Jacques Timmermans, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, de heer Tuur Van Wallendael ;

de heren Christian Verougstraete, Emiel Verrijken ;

mevrouw Nelly Maes ;

de heer Johan Malcorps.

Zie :

409 (1996-1997)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

INHOUDSOPGAVE

Blz.

1. Toelichting door de heer Willy Kuijpers namens de indiener van het voorstel van resolutie	4
2. Algemene bespreking	
2.1. Evaluatie en appreciatie van de resolutietekst	7
2.2. Al dan niet regeringsbetrokkenheid en de bevoegdheids-, middelen-, en opportuniteitskwestie	7
3. Stemmingen	
3.1. Procedurestemming	13
3.2. Eindstemming	13

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden werd op dinsdag 4 februari 1997 het voorstel van resolutie van mevrouw Nelly Maes c.s. "betreffende het geweld en de repressie in Baskenland" [Stuk 409 (1996-1997) – Nr.1] besproken en goedgekeurd.

1. TOELICHTING DOOR DE HEER WILLY KUIJPERS NAMENS DE INDIENER VAN HET VOORSTEL VAN RESOLUTIE

De heer Willy Kuijpers drukt zijn tevredenheid uit over het feit dat er, bij zijn weten, nu voor het eerst in het Vlaams Parlement officieel gedebatteerd kan worden over de Baskische kwestie. Kwestie die hij mutatis mutandis vergelijkt met de vrijheidstrijd van de Nederlanden in de zestiende eeuw tegen het Spaanse rijk. In dat opzicht wenst hij dan ook te gewagen van een verbondenheid tussen de Nederlanden en het Baskische volk.

Hij wijst er daarenboven op dat het probleem van de Basken verre van uniek is in Europa. In het Europa dat gaat van de Atlantische Oceaan tot de Oeral maken gemeenschappen zonder staat namelijk 1/7 uit van de totale bevolking. In concreto betekent zulks volgens de heer Kuijpers dat in het Europa van morgen 100 miljoen mensen zonder gepast staatsgezag zullen leven. Reden te meer dus voor het autonome Vlaams Parlement om zich, beginnende met de Baskische kwestie, met deze problematiek bezig te houden.

Hij wenst ook onmiddellijk de argumentatie van Madrid te weerleggen als zou het bespreken door vreemde parlementen van de interne constitutionele orde van Spanje een ontoelaatbare inmenging in de interne aangelegenheden van een soevereine staat zijn. Inmenging die volgens de Spaanse regering des te grievender zou zijn doordat ze uitgaat van een bevriende staat.

De repliek van de heer Kuijpers op dit argument luidt dat in de mate dat Spanje en België met elkaar verbonden zijn binnen de Europese Unie en binnen de NAVO, de verdragspartners elkaar moeten gunnen dat ze mekaar wederzijds controleren voor wat betreft de naleving van een aantal internationale humanitaire akkoorden, zoals daar onder meer zijn het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, en de vergelijkbare VN-verdragen inza-

ke mensenrechten. Een dergelijke wederzijdse controle inzake respect voor de mensenrechten is noodzakelijk tussen verdragspartners die opereren binnen internationale en supranationale structuren die mede gebaseerd zijn op een vermoeden van respect voor de mensenrechten.

In dat opzicht is het dan ook maar logisch dat het Vlaams Parlement zich buigt over de problematiek van de diverse op het Iberische schiereiland aanwezige volksgroepen, zoals daar onder meer zijn de het Galicische, het Catalaanse en het Baskische volk, zonder hierbij te willen voorbijgaan aan de problemen waarmee Andalusiërs en Kastilianen worden geconfronteerd.

Een tweede grond voor het indienen van dit voorstel van resolutie bestaat erin dat het geweld en de repressie endemisch aanwezig blijven op het Iberisch schiereiland. Het conflictmodel ligt er blijkbaar nog steeds aan de basis van het collectieve en individuele gedragspatroon.

Deze conflict-tendens is ook sterk in de hand gewerkt door het brutale optreden van de Franquistische autoriteiten tegen de gewettigde aspiraties van de verschillende Iberische volkeren gedurende de Franco-dictatuur. Deze politieke, culturele en militaire onderdrukking van het Baskische volk ligt mee aan de basis van het feit dat midden de zestiger jaren een aantal jonge Basken besloten de wapens op te nemen tegen het centrale bestuur. Zo begon de strijd van de ETA (Euzkadi Ta Askatasuna), die op dat ogenblik zonder de minste twijfel volkomen legitiem was.

Sommigen zullen stellen dat de ETA die initieel een bevrijdingsbeweging was, over de loop der jaren – zoals ook van de PKK en de IRA wordt beweerd – is verworpen tot een louter terroristische groep.

Veelal wordt het jaar waarin Franco stierf – 1975 – gebruikt als referentiepunt om een onderscheid te maken tussen de periode van "legitieme strijd", en "terrorisme".

De heer Willy Kuijpers meent dat deze benadering al te eenzijdig is. Na 1975 stopte het staatsgeweld immers ook niet plotsklaps. Dit staatsterrorisme had zowel een officieel gezicht, meer bepaald in het optreden van de Guardia Civil, als een clandestien gezicht (het optreden van de GAL – Grupos antiterroristas de liberación). Van geweld komt onvermijdelijk geweld, en de vraag waar en bij wie de gewelddadigheid precies ontstaat, is in deze context een vraag van kip en ei. Waarbij de heer

Kuijpers wel duidelijk gezegd wil hebben dat hij in wezen alle geweld gelijkelijk verafschuwt, maar wel begrip kan opbrengen voor het feit dat het in bepaalde omstandigheden onvermijdelijk de kop opsteekt.

Mede daarom worden in het voorstel van resolutie alle betrokken partijen opgeroepen om het geweld en de repressie te staken, en in de plaats daarvan op vreedzame wijze te zoeken naar een politieke oplossing.

Op de vraag of een dergelijke politieke oplossing überhaupt wel bestaat, meent de heer Willy Kuijpers, positief te kunnen antwoorden. Hij wordt in zijn overtuiging gesterkt door de berichten in de Spaanse pers, luidens dewelke de PNV (de traditionele christen-democratische partij van Baskenland – Partido nacionalista vasco [in het Spaans], of Eusko Alderdi Jeltzalea [in het Baskisch]) voorstelt om te pogen met de ETA tot een politiek vergelijk te komen.

Daarnaast heeft ook de Argentijnse nobelprijswinnaar Perez Esquivel, aangeboden om als tussenpersoon en bemiddelaar op te treden tussen de ETA en de Spaanse autoriteiten. Een rol die hij tot het aantreden van de huidige Spaanse regering (die elk contact met de ETA weigert) reeds vervuld heeft.

Een derde punt dat de heer Willy Kuijpers wil benadrukken is dat Madrid de vigerende internationale akkoorden betreffende de fundamentele rechten van de mens en de volkeren moet respecteren. Daarom ook wil hij terzake de idee van een "toetsingsconferentie" lanceren. Toetsingsconferentie die de – heel wat te wensen over latende – bestuurlijke praktijken in Baskenland zou moeten evalueren.

Een eerste voorbeeld van een dergelijke laakbare bestuurspraktijk is volgens hem gelegen in het feit dat het hele overheidsapparaat, en dus ook het politieke apparaat nog steeds het Kastiliaans als voertaal gebruikt. De heer Kuijpers maakt hier de parallel met het gebruik van het Duits tijdens de bezetting, en met het gebruik van het Frans in gerechtszaken voor het in voege treden en de effectieve toepassing van de wet op het gebruik van de talen in gerechtszaken. Volgens hem is de krenking die het Baskische volk wordt aangedaan door het gebruik van het Kastiliaans in het overheidsapparaat van dezelfde magnitude als de krenking die de Vlamingen mochten ondergaan in de twee door hem aangehaalde voorbeelden.

In zijn optiek is een taalrecht een fundamenteel sociaal recht dat ten gronde raakt aan het bestaansrecht van een volk.

Nog volgens de heer Kuijpers wordt het recht op het gebruik van de eigen volkstaal op Europees vlak erkend, en zondigt Spanje derhalve tegen een Europees algemeen aanvaarde norm door het Baskisch niet te gebruiken in Baskenland.

Verder wenst de heer Willy Kuijpers met de resolutie te bekomen dat er op het internationale politieke forum zou stelling genomen worden ten gunste van een brede vredesdialoog met alle Baskische partijen over de politieke toekomst van Baskenland.

Terloops merkt de heer Kuijpers hierbij op dat op 3 februari koning Juan Carlos van Spanje vanwege de Katholieke Universiteit Leuven een eredoctoraat – door de heer Kuijpers als een "theaterdoctoraat" omschreven – mocht ontvangen.

In september van 1996 heeft de minister-president van de Vlaamse regering in de promotiezaal van diezelfde Leuvense universiteit met een Baskische afvaardiging van de autonome regering van Baskenland, een cultureel akkoord – door de heer Kuijpers omschreven als een "vredesakkoord", omwille van het feit dat cultuur ook vrede is – gesloten : Vlaanderen-Baskenland 2002. Medio september zouden er in Leuven zelfs 12.000 mensen aanwezig zijn geweest op een Baskisch-Vlaams sportfeest, dat het akkoord tussen Vlaanderen en Baskenland wat luister moest bijzetten, en het de facto ook moest bezegelen.

Het verdriet de heer Kuijpers dan ook buitenmatig dat op het feest van Lichtmis – waarbij het licht duidelijk niet scheen in de duisternis – het de vertegenwoordigers van de klassieke nationale staten zijn die elkaar vinden. Meer nog verdriet het hem dat de grootste universiteit van Vlaanderen, en zelfs van de Nederlanden, zich er gewillig toe leent om op instructie van de federale overheid een eredoctoraat toe te kennen als zoenoffer of zelfs boetedoening voor de Spaanse toorn die was opgeroepen naar aanleiding van de tribulaties rond de zaak van het Baskische echtpaar Moreno-Garcia.

Het kweken van Spaanse goodwill, gebeurt volgens de heer Willy Kuijpers van Belgische zijde uit ook om met Spanje te kunnen "marchanderen" wanneer er in Europese ministerraden of op Europese Raden gestemd dan wel beslist moet worden.

Ook het Belgische hof gaf "acte de présence" en speelde in dit gebeuren weer zijn klassieke rol.

Een in Leuven aanwezige kleine delegatie van Baskische parlementsleden werd onverbiddeijk opgepakt en opgesloten van zodra zij maar poogden een spandoek met de vraag naar zelfbestuur te ontrollen.

Het staatsnationalisme primeerde dus duidelijk op de eerder (in september 1996) nochtans ondubbelzinnig tot uiting gebrachte wil van de Vlaamse en Baskische volkeren. Nochtans zou de situatie precies omgekeerd moeten zijn, en zou de federale staat zich moeten schikken naar de akkoorden die tussen de regio's, en dus de volkeren, worden tot stand gebracht.

Tegen de statelijke ratio van dit staatsnationalisme in, wil de heer Kuijpers dan ook pleiten voor een vredesdialoog tussen de volkeren. Vredesdialoog die vanuit Vlaanderen, vanuit dit Vlaams Parlement, misschien wel definitief op gang kan worden gebracht.

Verwijzend naar het recente verleden, drukt de heer Willy Kuijpers in dit licht zijn vaste overtuiging uit dat een meer doortastend optreden van het federale parlement vis à vis de toenmalige meerderheids- en minderheidspartijen in Rwanda, de Arusha-akkoorden had kunnen redden, waardoor een groot bloedvergieten vermeden had kunnen worden.

Wil men dus ook hier het moorden doen ophouden – waarbij de heer Kuijpers terloops laat opmerken dat hij niet moet beschrijven waar dat moorden vandaan komt – dan moeten de regio's elkaar vinden in een vredesdialoog. Enkel een dialoog tussen de regio's kan immers constructief genoeg zijn om het moorden te doen ophouden. En enkel een dergelijke dialoog kan niet worden tegengehouden door de nationale staten.

Het derde lid van het dispositief van de resolutie tenslotte, roept de Vlaamse regering op om tegenover de Spaanse regering haar bezorgdheid te uiten over een mogelijke escalatie van het geweld in Baskenland, over de methodes die worden toegepast door de Spaanse veiligheidsdiensten, en over de schendingen van de mensenrechten in de Spaanse gevangenissen.

Beginnende met dit laatste punt wijst de heer Willy Kuijpers op het bestaan van een uitermate bezwarend rapport over de behandeling van de ongeveer vijfhonderd Baskische politieke gevangenen in de

Spaanse gevangenissen. Rapport opgesteld door een bijzondere commissie van de Raad van Europa die belast is met het nagaan van de levensomstandigheden in de gevangenissen van de leden-lidstaten van de Raad van Europa.

Ten gronde worden de rechten van die gevangenen reeds geschonden door het loutere feit dat hen niet wordt toegestaan hun gevangenisstraf uit te zitten in gevangenissen in Baskenland. Voor de heer Kuijpers is het nochtans duidelijk dat gevangen binnen hun eigen cultuurgegeven hun straf moeten kunnen ondergaan.

Daarom ook veroordeelt hij ten stelligste het feit dat Baskische gevangenen frequent worden gedeporteerd naar de Spaanse enclaves in Noord-Afrika, hetgeen het voor hun familie, vrienden en kennissen zo goed als onmogelijk maakt om hen te bezoeken.

Deze praktijk die strijdig lijkt met alles waarvoor het moderne Europa staat, wordt trouwens ook door de Franse staat toegepast.

Zo doet de heer Kuijpers het verhaal dat hij regelmatig Corsicanen gaat bezoeken die in Rijsel zijn opgesloten. Wetende dat de prijs van een reis heen en terug vanuit Corsica met verblijf voor een persoon al gauw om en bij de twintigduizend frank kost, voor een bezoek van nauwelijks een half uur, hoeft het geen betoog dat de in Rijsel opgesloten Corsicanen niet echt veel familie of vrienden op bezoek krijgen. De heer Kuijpers duidt deze techniek als pure repressie.

De rapporten van de commissie van de Raad van Europa beschrijven in detail hoe deze techniek door de Spaanse staat wordt toegepast.

Het gaat de heer Kuijpers hierbij overigens ook niet om de opsomming van navrante details maar om de onderliggende structuren die zoiets mogelijk maken.

Voor de heer Willy Kuijpers kan het bijvoorbeeld niet dat de Spaanse veiligheidsdiensten zeggenschap hebben in Baskische gevangenissen. Het gevangenisbeheer is naar zijn mening een gegeven dat typisch thuishoort bij de Baskische en Catalaanse autoriteiten.

Volgens de heer Kuijpers moet zulks dan ook onomwonden gesteld kunnen worden in het derde luik van het dispositief van de resolutie.

Afrondend drukt de heer Willy Kuijpers er nogmaals zijn zorg over uit dat de regio's en de volkeren door hun optreden voor vrede in Europa kunnen zorgen. Enkel door dialoog tussen die entiteiten kunnen de conflicten in Ierland, Baskenland en Midden-Europa definitief tot een einde gebracht worden.

Zulks is voor de heer Kuijpers ook de diepere betekenis van het "Nooit meer oorlog" op het – eindelijk door de Vlaamse deelstaat erkende – Vlaamse vredesmemoriaal van Diksmuide. Het is dit "nooit meer oorlog" dat het Vlaamse volk moet laten doordringen tot ieder regerend staatshoofd, en tot iedere regering in Europa.

2. ALGEMENE BESPREKING

2.1. *Evaluatie en appreciatie van de resolutietekst*

De heer Luk Van Nieuwenhuysen verklaart dat zijn fractie het voorstel van resolutie onverminderd zal steunen, omdat het voor hen buiten kijf staat dat het Baskische volk alle kenmerken van een volksgemeenschap vertoont : eigen taal, eigen cultuur, eigen tradities en gewoonten. En naar het zich laat aanzien ook een duidelijk samenhorigheidsgevoel. Een samenhorigheidsgevoel dat zijn uitdrukking vindt in een eigen nationale identiteit, die op haar beurt het streven naar een eigen staat verantwoordt.

Precies door dit kennelijk legitieme streven naar zelfbeschikking is voor het Vlaams Blok de parallel met Vlaanderen duidelijk aanwezig. Ook hier immers, wordt er geijverd voor zelfbeschikking. Weze het dan weliswaar in bepaalde gradaties.

In dat opzicht kan de heer Luk Van Nieuwenhuysen zich dan ook volledig terugvinden in de voorliggende resolutietekst.

Hij wenst echter wel duidelijk te benadrukken dat het Vlaams Blok in deze principieel het gebruik van geweld afkeurt, zeker wanneer dit geweld leidt tot verlies aan mensenlevens. Waarmee ook niets wil afgedaan worden van het feit dat het tot op heden in Baskenland bestaande geweld inderdaad wel vaak het gevolg zal zijn van staatsgeweld.

Naast een principiële afkeuring van een geweldstrategie, dient daarnaast de facto ook gewoon te worden vastgesteld dat een gewapende strijd, weze het nu die in Baskenland of die in Ierland of die op Corsica, doorgaans nauwelijks zoden aan de dijk

zet. De gewapende strijd die in de drie opgesomde gebieden reeds jarenlang in alle hevigheid woedt, heeft niet echt iets aan de toestand veranderd.

Anderzijds moet de heer Luk Van Nieuwenhuysen echter ook vaststellen dat de gewapende strijd in vele gevallen de enig resterende oplossing kan lijken, wanneer de internationale gemeenschap doof blijft voor de verzuchtingen en aspiraties van de volkeren die het hen toekomende zelfbeschikkingsrecht claimen. Wanneer die volkeren in hun streven naar (meer) zelfstandigheid niet gehoord worden door de internationale gemeenschap, en wanneer ze daarenboven in mindere of meerdere mate worden geconfronteerd met verdrukking en/of uitbuiting door een (als "vreemd" ervaren) bezettende overheid of macht, dan lijkt de stap naar de gewelddadige confrontatie snel gezet. Iets waarvan we trouwens het bewijs vinden in tal van Europese landen.

Afsluitend herhaalt de heer Luk Van Nieuwenhuysen dat zijn fractie het voorstel van resolutie zal steunen, enerzijds omwille van de inherente sympathie voor de eis tot zelfbeschikking van het Baskische volk, en anderzijds in de hoop dat deze bescheiden inbreng vanuit het Vlaams Parlement mee de Basken ertoe kan bewegen om hun terechte eis naar zelfbeschikking op een vreedzame wijze tot voltooiing te brengen.

2.2. *Al dan niet regeringsbetrokkenheid en de bevoegdheids-, middelen-, en opportuniteitskwestie*

De heer Hugo Van Rompaey verklaart, zowel in eigen naam als in naam van zijn fractie, dat het bijzonder zinvol is om te pogen van gedachten te wisselen en zo inzicht te verwerven in de complexe problematiek van Baskenland. De hoofdbekommernis hierbij moet er vanzelfsprekend in bestaan om alles te doen wat binnen onze macht en onze mogelijkheden ligt om de vrede te bevorderen, om het respect voor de mensenrechten te bevorderen en om ook de rechten van de volkeren te bevorderen.

Hij betreurt in dit opzicht wel de erg negatieve toon waarop de heer Willy Kuijpers zich uitliet over het – overigens in volle autonomie genomen – initiatief van de Leuvense universiteit, om ter gelegenheid van Lichtmis, het patroonsfeest van de universiteit, koning Juan Carlos van Spanje een eredoctoraat toe te kennen. Hij kan er begrip voor opbrengen dat de materie bij collega Kuijpers nogal gevoelig ligt, maar hij wenst er tegelijk op te wijzen dat de Spaanse koning een bijzonder posi-

tieve rede heeft gehouden, waarin zijn verwijzing naar de rechten en de vrijheden en de dialoog, evenals het feit dat hij het recht op eigenheid binnen het Europese geheel beklemtoonde, door een gezaghebbende Vlaamse krant werd geduid als "een boodschap voor de Baskische oren", hoewel zulks natuurlijk niet uitdrukkelijk gezegd werd. Daarom, en ook omwille van het feit dat het de heer Van Rompaey als volledig legitiem en terecht overkomt dat de Spaanse koning wordt gelauwerd voor zijn succesvol optreden tijdens de overgang van Spanje naar de democratie, was het gebeuren aan de Leuvense universiteit wel degelijk gepast en volledig op zijn plaats.

Voor de heer Van Rompaey is ook de verwijzing in de resolutietekst naar het project "Vlaanderen-Baskenland 2002" van groot, zoniet doorslaggevend, belang. Het komt de heer Van Rompaey dan ook maar logisch over dat, vooraleer de resolutie ter stemming wordt gelegd, er eventjes van gedachten zou worden gewisseld over hoe de minister-president het ruimere kader van de Vlaams-Baskische relaties precies ziet.

Het is immers bijzonder delicaat om vanuit het Vlaams Parlement een gedragslijn op het gebied van het buitenlands beleid, te willen dicteren aan de Vlaamse uitvoerende macht, wanneer men niet op de hoogte is van de finesses van de bedoelingen en de oogmerken van die uitvoerende macht met betrekking tot een relatie waarvan de grondslag, via het project Vlaanderen-Baskenland 2002, blijkbaar reeds gelegd is. Onzorgvuldig optreden vanuit het parlement kan de hele zaak immers op de klippen laten lopen.

Daarenboven lijkt hetgeen waarop wordt aangestuurd in de resolutie wel erg dicht in de buurt te komen van een aantal federaal gebleven bevoegdheden.

Om al deze bezwaren te ondervangen stelt de heer Hugo Van Rompaey dan ook voor om even met de minister-president van gedachten te wisselen over deze problematiek. Temeer daar dit misschien ook invloed kan hebben op het formuleren van de tekst en/of op het finale stemgedrag.

De heer Fred Dielens verklaart hierop instinctief wel iets te zien in de voorliggende resolutie, hij juicht het initiatief dan ook toe. Maar net als de heer Hugo Van Rompaey is ook hij de mening toegedaan dat de commissie zich moet kunnen informeren over de voorliggende problematiek vooraleer er tot een, weloverwogen, stemming kan worden overgegaan. Hijzelf, evenals, naar hij vermoedt

de meeste andere commissieleden, zijn immers slechts in zeer algemene zin vertrouwd met de Baskische kwestie. Hij acht zich terzake in elk geval niet voldoende onderlegd om zich hieromtrent hic et nunc met gezag te kunnen uitspreken.

In dat opzicht wenst hij de parallel te trekken met het tweede punt dat op de dagorde van de commissie staat, namelijk het horen van enkele Koerdische parlementsleden in ballingschap. Waarbij vanuit een bepaalde hoek ook gevraagd werd om eveneens de stem van de Turkse autoriteiten te kunnen horen.

Hij acht dit ook in deze des te meer aangewezen, daar het hier om een delicate kwestie gaat, waarbij de resolutietekst zelf drie betrokken partijen bij naam noemt. Te weten : de Baskische bevolking of haar vertegenwoordigers, de Spaanse autoriteiten, en tenslotte ook de Vlaamse regering. Deze laatste wordt hier zelfs meermaals zeer concreet vermeld, waarbij er daarenboven ook allusie wordt gemaakt op het project Vlaanderen-Baskenland 2002, waarbij de minister-president van de Vlaamse regering zeer nauw betrokken is.

Het komt de heer Dielens, in deze zeer complexe kwestie, met een veelheid aan meer of minder betrokken partijen dan ook zinvol over om deze toch minstens eventjes te horen vooraleer de commissie zich definitief uitspreekt over de formulering van de voorliggende resolutie. Dienovereenkomstig vraagt hij dergelijke hoorzittingen te willen organiseren.

De heer Paul Van Grembergen laat hieromtrent opmerken dat de gewoonte zich inderdaad heeft ontwikkeld om in te gaan op het verzoek van een fractie, die, om te respecteren redenen, vraagt dat bij de behandeling van een voorstel van resolutie ook het standpunt van de Vlaamse regering terzake even zou toegelicht worden. Doorgaans worden voorstellen van resolutie in commissie inderdaad even "doorgepraat" met de bevoegde minister.

Ten principiële titel wenst hij hieromtrent echter wel twee bedenkingen te formuleren.

Vooreerst kan in de praktijk immers niet langer ontkend worden dat het wetgevend lichaam dat het Vlaams Parlement is, door allerlei omstandigheden die quasi-inherent zijn aan een zogenaamd "monistisch" stelsel, zich in snel tempo aan het ontwikkelen is tot een resolutiestemmend wetgevend lichaam. Het is immers een feit dat de meeste decretale initiatieven (en in elk geval die decretale

initiatieven die het uiteindelijk ook halen) uitgaan van de Vlaamse regering. De van het Vlaams Parlement uitgaande voorstellen van decreet worden meestal slechts summier en terloops behandeld, als ze tenminste al behandeld raken. De verschuiving van de hoofd-initiatiefrol van het Vlaams Parlement van een decreetgevend lichaam naar een resolutiestemmend lichaam is dus een feit.

In het licht van deze constatacie gezien komt het de heer Paul Van Grembergen dan ook wat bizar over dat het Vlaams Parlement ook inzake resoluties steeds het voorafgaandelijke fiat van de Vlaamse regering zou moeten krijgen. Hierdoor krijgt de regering immers steeds het laatste woord, en wordt het Vlaams Parlement helemaal onmachtig.

Met dit in het achterhoofd verklaart de heer Paul Van Grembergen zich echter, uit hoffelijkheid tegenover zijn parlementaire collega's, en mede omdat de Baskische kwestie hier inderdaad voor het eerst in resolutievorm ter sprake komt, bereid om in te stemmen met het verzoek dat door twee fracties werd geformuleerd. Wel wetende dat dit in wezen een verdere uitholling van het parlementair initiatiefrecht ten gunste van de regering impliceert.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen verklaart de heer Van Grembergen volledig te kunnen volgen in zijn redenering. Hij wijst er echter tegelijk op dat men, zijns inziens, hier twee fundamenteel verschillende zaken door elkaar dreigt te halen. Enerzijds is het inderdaad zo dat, hoe spijtig zulks ook moge zijn, de Vlaamse regering meestal gekend wordt bij de behandeling van resoluties. Anderzijds blijken de meerderheidspartijen in deze de denkpiste te willen toepassen die, overigens mede onder impuls van de Vlaams Blok-fractie, ingang gevonden heeft inzake hoorzittingen, met name : dat als er al hoorzittingen worden gehouden, dan ook alle betrokken partijen gehoord moeten kunnen worden, om de beide kanten van de medaille te kennen. Aangezien het hier om een van een lid van het Vlaams Parlement uitgaande resolutie gaat, ziet de heer Van Nieuwenhuysen dan ook geen redenen om in deze met het ontbreken van hoorzittingen te scherpen.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis van haar kant, wenst zich eveneens aan te sluiten bij de bemerkingen van de heer Paul Van Grembergen. Haars inziens moet het parlement eigenstandig, d.w.z. zonder voorafgaandelijke overleg met de regering, resoluties kunnen richten tot die Vlaamse regering. Dit basisprincipe moet zo nodig zijn voorrang assisteren op de praktijk van dialoog met de rege-

ring, en het horen van betrokken partijen. Praktijk die in se echter zeker ook niet onzinnig is.

In casu gaat het over een resolutie waarin wordt opgeroepen tot dialoog om tot vrede te komen. Inzake het beëindigen van zinloos geweld is mevrouw Verwimp-Sillis de vaste overtuiging toegedaan dat het parlement autonoom een oproep moet kunnen richten tot de Vlaamse regering om daaraan bij te dragen.

Onder verwijzing naar een artikel in de krant "El Pais", luidens hetwelk de PNV (zoals hoger reeds gezegd, de traditionele Baskische christen-democratische partij) de regering in Madrid oproept om met de ETA te onderhandelen, meent de heer Willy Kuijpers te kunnen stellen dat het Vlaams Parlement, als hoeder van de soevereine wil van het Vlaamse volk, zich zonder schroom tot de Vlaamse regering kan richten met een resolutie waarin precies ook dát gevraagd wordt. Zijns inziens is een resolutie immers niets anders dan de vertolking van datgene wat in een gemeenschap leeft. En dat er iets leeft in de gemeenschap moge volgens de heer Kuijpers toch onmiskenbaar blijken uit de combinatie van enerzijds de PNV-oproep en het voorstel van Perez Esquivel om de dialoog met de ETA te hervatten via zijn bemiddeling. In de mate dat het klimaat in Baskenland wat lijkt te ontdoeien komt het de heer Kuijpers als een uiting van koudwatervrees over dat de meerderheidspartijen, op een volgens hem "wat bangelijke" wijze, vragen om toch ook even het Spaanse regime en de Vlaamse regering aan het woord te laten.

De heer Kuijpers verklaart daar op zich niet tegen te zijn, maar schat het nut van een dergelijke oefening bijzonder gering in. Enerzijds weten we immers op voorhand al wat de Spaanse autoriteiten zullen vertellen, en anderzijds komt het ook weinig zinvol over om de Vlaamse minister-president ter zake te horen. Als men wil weten wat de houding van de Vlaamse regering ten overstaan van de Baskische kwestie is, dan kan men volgens de heer Kuijpers toch volstaan met het doornemen van het document Vlaanderen-Baskenland 2002, dat, nog volgens de heer Kuijpers, in zijn essentie is overgenomen in de resolutietekst.

Daarenboven ontgaat het de heer Willy Kuijpers ten enen dele volledig waarom het Vlaams Parlement zijn goedkeuring zou onthouden aan iets zo onschuldigs en tegelijk nobel als het staken van de repressie, het opzetten van een vredesdialoog om te zoeken naar een politieke oplossing, en het respecteren van de mensenrechten. In zijn optiek is

er geen de minste reden om zo'n oproep niet te lanceren. Van de leden van de meerderheidspartijen had hij dan ook graag de onderliggende reden voor hun retissentie vernomen.

De heer Hugo Van Rompaey repliceert hierop dat het geenszins in zijn bedoeling ligt om deze vanzelfsprekende parlementaire autonomie in vraag te gaan stellen. Wel integendeel, hij is precies bezorgd voor het handhaven van de parlementaire integriteit en het parlementair sérieux die onlosmakelijk samenhangen met die parlementaire autonomie. Uit de autonomie vloeit immers per definitie ook verantwoordelijkheid voort voor het Vlaams Parlement. Het gaat derhalve niet aan dat het Vlaams Parlement zijn autonomie vergooit aan inhoudelijk niet voldoende gefundeerde of onvolledige stellingnames, laat staan aan resoluties over zaken waaromtrent de Vlaamse regering zelfs überhaupt niet kan tussenkomen. Hij blijft derhalve bij zijn vraag om hieromtrent verdere toelichting te krijgen, en ook een standpuntbepaling van de Vlaamse regering te vragen. Enkel op basis van die gegevens kan het Vlaams Parlement als een volwassen assemblee in alle sereniteit en met kennis van zaken nagaan in welke mate de nu voorliggende resolutie tot zijn bevoegdheden behoort. Het komt de heer Van Rompaey immers weinig geloofwaardig over dat een parlement, dat luidens de analyse van de heer Paul Van Grembergen in hoge mate een resolutie-aannemende wetgever is geworden, dit laatste residu aan soevereiniteit en autonomie zelf ook nog zou gaan uithollen door resoluties allerhande aan te nemen in kwesties waarvoor de regering tot wie die resoluties gericht zijn niet eens kan optreden.

Ook de heer Jef Sleetx brengt in het midden dat hij zich in beginsel volledig kan terugvinden in de analyse zoals die geschetst werd door de heer Paul Van Grembergen, zijns inziens moet het parlement inderdaad autonoom resoluties kunnen bespreken en aannemen. Waarbij er van uitgegaan mag en moet worden dat de parlementsleden wijs en zelfstandig genoeg zijn om zelf uit te maken wat kan en wat niet kan. In de mate dat deze resolutie oproept tot het eerbiedigen van fundamentele mensenrechten heeft hij er in elk geval geen problemen mee.

Ook hij had echter graag vernomen waar het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering precies staan inzake mogelijkheden om publiek stelling te nemen op het internationale forum.

De heer Willy Kuijpers antwoordt hierop dat Vlaanderen wel degelijk gerechtigd is en middelen

heeft om op te treden op het internationale politieke forum. Om te beginnen zijn zowel Vlaanderen als Baskenland erkend als Europese regio's, en zetelen zij beide in het Comité van de Regio's. Tweedens zijn de respectievelijke nationale staten waartoe Vlaanderen en Baskenland behoren lid van de Raad van Europa. En het is een commissie van die Raad van Europa die in opdracht van de Raad het rapport over het gevangeniswezen in Spanje heeft geschreven. Logischerwijze moet het derhalve mogelijk zijn dat Vlaanderen er bij de federale overheid op zou aandringen om vis à vis de Spaanse overheden de nodige stappen te ondernemen om de in die rapporten vervatte aanbevelingen ten uitvoer te leggen. Derdens wil de heer Kuijpers er ook op wijzen dat Vlaanderen nog maar recentelijk internationale akkoorden heeft afgesloten met onder andere Estland, Letland en Litouwen. Akkoorden die dus niet van regio tot regio werden gesloten, maar van deelstaat tot staat. In het licht van dit alles is het toch bepaald geen buitenissig iets dat het Vlaams Parlement er bij de Vlaamse regering op aandringt om binnen haar internationale bevoegdheden en binnen de fora waarin zij vertegenwoordigd is op te treden voor het realiseren van perfect oirbare doelstellingen.

De heer Paul Van Grembergen wenst hier – en overigens, zoals hij het zelf stelt, niet zonder een milde ironie – even te verwijzen naar een incident met betrekking tot de aanwezigheden dat zich heeft voorgedaan tussen hem en de heer Johan Weyts tijdens de plenaire vergadering van vrijdag 31 januari laatstleden. Daar werd toen door de partijen van de meerderheid op hoge toon gesteld dat de aanwezigheid van Vlaamse gemeenschapssenaatoren – weze het dan via de omweg van de senaat – in de Raad van Europa zich opdrong, omdat op die wijze de Vlaamse internationale relaties en de herkenbaarheid van Vlaanderen werden bevorderd. De heer Van Grembergen had toen reeds zijn twijfels hieromtrent, omdat de Raad van Europa in wezen op geen enkele manier aansluit bij de Vlaamse bevoegdheden. Hij verklaart dat zijn scepsis omtrent de validiteit van de toen aangehaalde meerderheidsargumentatie nog groeit, nu hij moet vaststellen dat diezelfde meerderheid beweert dat ze niet vertegenwoordigd is op het internationale forum, en er derhalve ook niet kan op optreden.

De heer Jef Sleetx preciseert hierop dat hij met zijn vraag geenszins de bedoeling had om obstructie te voeren, en dat hij a fortiori zeker geen bezwaren heeft tegen het bevorderen van de mensenrechten. Zijn vraag was daarentegen van puur informatieve aard, omdat hij meent dat hier een

belangrijk punt wordt aangeraakt, te weten : de formele mogelijkheden voor Vlaams Parlement en Vlaamse regering om op te treden naar de internationale fora toe.

Hierbij aansluitend laat de heer Paul Deprez opmerken dat hij reeds meermaals tot enige omzichtigheid heeft aangemaand inzake de exacte omvang van de externe bevoegdheden van Vlaanderen. Zijns inziens moeten de mogelijkheden die worden geboden binnen de nieuwe constitutionele constellatie ongetwijfeld zo optimaal als maar enigszins mogelijk is worden ingevuld. Een grondige analyse leert echter dat men er niet omheen kan dat de kern van de Vlaamse externe bevoegdheid gelegen is in de toekenning, naar intern recht, van het verdragsrecht voor die aangelegenheden waarvoor men als deelstaat bevoegd is (de zogenaamde "in foro interno, in foro externo"-doctrine). De mate waarin andere staten rechtstreeks verdragen willen sluiten met de Vlaamse deelstaat (zelfs ingeval van exclusieve bevoegdheden) is echter al afhankelijk van de goodwill van die potentiële verdragspartners. Niets in het internationaal recht verplicht hen immers tot het – in rechte – erkennen van de verdragssluitende bevoegdheid van deelstaten. Voor de rest mag al datgene dat rechtstreeks verband houdt met dat verdragsrecht (en meer bepaald al datgene wat nodig is om het recht tot verdragssluiting ook effectief in de praktijk te brengen) eveneens verondersteld worden tot de Vlaamse bevoegdheden te behoren (wat louter een toepassing van het beginsel "accessorium sequitur principale" is).

In dat opzicht is het door de heer Kuijpers aangehaalde voorbeeld van de Baltische verdragen niet echt relevant om de exacte omvang van de buitenlandse bevoegdheden van Vlaanderen aan te geven. Het gaat hierbij immers precies om de uitoefening van de expliciet toegekende verdragsbevoegdheid, en vis à vis partners die niets liever vroegen dan het afsluiten van verdragen met een verdragspartner van hun eigen omvang. Het adagium van "qui peut le plus, peut le moins" mag hier met andere woorden niet gehanteerd worden. Het verdragsrecht is immers niét de bekroning van een reeks externe bevoegdheden, maar is een specifiek element dat (in wezen ook maar deels, want de federale overheid behoudt een soort vetorecht) werd overgeheveld naar de deelstaten. De "belendende domeinen" van het buitenlands beleid, bleven daarentegen grotendeels tot de bevoegdheidsfeer van de federatie behoren. De echte "Internationale Politiek" is derhalve nog niet naar het deelstaat-niveau overgeheveld. Dit werd trouwens ook met zoveel woorden gesteld tijdens de discussies

die voorafgingen aan de recentste staatshervorming.

Binnen dit conceptuele kader moge het derhalve vrij duidelijk zijn dat het aannemen, door het Vlaams Parlement, van resoluties over materies waarvoor Vlaanderen noch in rechte, noch in feite, bevoegd is, noch nuttig, noch efficiënt is. Daarenboven loopt het parlement door zulks te doen het niet-geringe risico zichzelf al vrij snel als een machteloos parlement te kijk te zetten. De hele operatie dreigt dus maar weinig zoden aan de dijk te zullen zetten.

De heer Paul Deprez laat verder nog opmerken dat er ook problemen kunnen ontstaan rond de in de resolutie opgenomen eis tot zelfbeschikkingsrecht (qualitate qua als collectief recht) voor het Baskische volk. Enerzijds is het vrij duidelijk dat een dergelijke probleemstelling tot de grote "Internationale Politiek" behoort (waarvoor Vlaanderen dus niet bevoegd noch geëquipeerd is), terwijl anderzijds dit zelfbeschikkingsrecht ook zijn grenzen kent. Het komt de heer Deprez met name niet denkbeeldig over dat het formuleren van een dergelijke eis naar een democratische staat toe, waarmee men verbonden is binnen diverse democratische internationale en supranationale instellingen, inderdaad neerkomt op een ongeoorloofde inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van die (democratische) staat.

Tevens blijft hij op zijn honger nopens de mogelijkheden voor de Vlaamse regering om autonoom, d.w.z. buiten de federale diplomatie om, op te treden in internationale fora. Op de uitzonderingen van de aanwezigheid van Belgische deelstaatsministers in de Europese ministerraden (uitzondering die alsdusdanig ook expliciet is voorzien in het EG-verdrag zoals gewijzigd bij het Verdrag van Maastricht) en de Vlaamse vertegenwoordiging in het Comité van de Regio's na, zetelen de deelstaten – in zoverre hij daar zicht op heeft – niet in andere internationale of supranationale instellingen of organisaties. Deze laatste erkennen immers meestal alleen nationale lidstaten. En aan deze standaard-norm kan geen enkele bestaande of toekomstige intern-Belgische bevoegdheidsverdeling iets veranderen.

Ook met betrekking tot een rechtstreeks contact tussen de Vlaamse regering en de Spaanse regering blijft de heer Paul Deprez erg sceptisch. Men kan immers niet om de onloochenbare vaststelling heen dat het hier om twee "ongelijksoortige grootheden" gaat.

Om al deze redenen dringt de heer Deprez dan ook sterk aan om op een later tijdstip over deze resolutie, evenals over de principiële bevoegdheidskwesties die ermee samenhangen of eruit voortvloeien, eens grondig van gedachten te wisselen met de Vlaamse regering.

Een dergelijke discussie is zijns inziens noodzakelijk en gerechtvaardigd om een richtsnoer vast te leggen nopens wat er wel en niet kan met een resolutie, wat er wel en wat er niet tot de Vlaamse bevoegdheid behoort, en wat opportuun is en wat minder, of zelfs niet, opportuun is. In geval er terzake immers geen algemene gedragslijn wordt vastgelegd dreigt de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden, en bij uitbreiding het hele Vlaams Parlement dag na dag gevat te worden door resoluties allerhande over alle denkbare internationale aangelegenheden en ontwikkelingen. Het is dus zaak om geen precedent te scheppen waardoor deze commissie zou verworden tot een – qua effectiviteit totaal onnutte – klaggmuur voor het wereldgeweten. Duidelijkheid is vereist.

De heer Willy Kuijpers repliceert hierop dat deze argumentatie van een al te legalistische ingesteldheid getuigt, daar waar een meer vigoureuze, gedurfde en vernieuwende aanpak, zijns inziens, de enig juiste weg is. Voor de heer Kuijpers is de tijd rijp om inzake buitenlands beleid de bakens weer wat te verzetten.

Daarnaast zijn er ook materiële elementen die wel degelijk in de richting wijzen van Vlaamse bevoegdheid om internationaal op te treden.

Zo kan vooreerst het bestaan van het Comité van de Regio's, waarvan volgens de heer Kuijpers de Vlaamse regering op vandaag het voorzitterschap waarneemt, niet ontkend worden. Evenmin kan ontkend worden dat er daar allerhande zaken op de agenda komen, zo onder andere pakketten economie en pakketten sociale zekerheid. Maar impliciet zijn cultuur en mensenrechten daar ook onder begrepen. De gedachtenwisselingen die daar plaatsgrijpen kunnen voor alle betrokken regeringen aanleiding zijn tot het nemen van maatregelen in de eigen staat.

Tweedens is er ook het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (het EVRM). Deze Europese mensenrechtenconventie bindt iedere bestuurlijke overheid, hoe laag op de bestuurlijk ladder ook, binnen het territorium van de lidstaten van de Raad van Europa. Een advocaat uit een

Vlaams plattelandsdorpje kan, bijvoorbeeld, op basis dit document een gevangenisdirecteur erop aanspreken dat hij de conventie niet of onjuist of onvoldoende toepast in zijn instelling. Als een individuele burger al aanspraken kan maken onder deze conventie, waarom zou de Vlaamse overheid dan geen rol kunnen spelen in de implementatie ervan? Voor de heer Willy Kuijpers kan het dan ook niet dat de hele zich daarrond ontwikkelende rechtsleer zou gebaseerd zijn op een louter "statelijke" jurisprudentie.

Derdens haalt de heer Kuijpers, a contrario redenerend, ook het argument aan dat de nationale overheden zelden enige aarzeling vertonen wanneer zij zich op het bevoegdheidsterrein van de deelstaten dreigen te begeven. Opnieuw laakt de heer Willy Kuijpers het feit dat de Belgische federale overheid door middel van een dictaat, de Leuvense universiteit (een Vlaamse instelling) verplicht om – ter bevordering van de, na de affaire van het Baskische echtpaar Moreno-Garcia, wat gehavende Belgisch-Spaanse betrekkingen – aan de Spaanse koning een ere-doctoraat toe te kennen. Handeling die flagrant in strijd is met de door het Vlaamse volk tot uiting gebrachte wil om precies met de anti-Madrileense Basken te gaan samenwerken. Samenwerkingswil die nog maar in september 1996 werd geconcretiseerd in het eveneens in Leuven door de Vlaamse minister-president boven de doopvont gehouden programma Vlaanderen-Baskenland 2002.

Om al die redenen, en ook omdat er geen amendementen werden ingediend (hetgeen volgens de heer Kuijpers erop moet wijzen dat men het in de commissie ten gronde eens is met de resolutie) vraagt hij dat de resolutie toch ter stemming zou worden gelegd, en dat de meerderheidspartijen hun aarzeling zouden overwinnen naar aanleiding van deze stemming.

De voorzitter legt hierop aan de commissieleden de vraag voor of men al dan niet nog tijdens deze bijeenkomst wil overgaan tot de stemming van de resolutie. Als persoonlijke mening brengt hij te berde dat het hem wat vreemd overkomt om, nu er toch zoveel gesproken wordt over een versterking van het parlement, voor het parlementair initiatief bij uitstek dat een resolutie toch is, eerst te moeten gaan aankloppen bij de Vlaamse regering voor toelichting en goedkeuring. Naar zijn overtuiging moet het parlement zelf met de nodige wijsheid de afweging maken van wat kan en wat niet kan.

De heer Paul Deprez laat hieromtrent opmerken dat, in het licht van de diverse potentiële

moeilijkheden en het veelal aan "onbekende grootheden" die werden gesignaleerd tijdens de discussie, het hem toch iet of wat roekeloos overkomt om zonder de andere betrokkenen gehoord te hebben, en zonder het door hem gevraagde principiële debat gevoerd te hebben, nú al over te gaan tot de stemming van de resolutie. Hij handhaaft derhalve zijn eerder gestelde vraag.

De heer Hugo Van Rompaey treedt de heer Paul Deprez hierin bij. Hij verwijst tevens naar de laatste overweging van de resolutie waarin gesteld wordt dat "de Vlaamse Gemeenschap in het kader van het project Vlaanderen-Baskenland 2002 in de toekomst nauwer wil samenwerken met de Baskische autonome regio". Zijn basisvraag is dan ook niet gericht op het bekomen van een voorafgaandelijk regeringsfiat, als wel op clarificatie vanwege de Vlaamse regering omtrent de algemene beleids-opties die zij blijkbaar toch wenst te ontwikkelen vis à vis Baskenland. Enkel als het Vlaams Parlement die grote beleids-opties kent, kan het immers nagaan of deze resolutie daar al dan niet kan in ingepast worden.

Enkel in de mate dat een resolutietekst ook in feite en in rechte valabel is kan er via dat instrument immers effectief worden bijgedragen aan het vredesproces, en aan de bevordering van het zelfbeschikkingsrecht van het Baskische volk. Twee aangelegenheden die van een dergelijke diepgang en ernst zijn, dat ze zich zeker niet lenen tot snelle improvisaties.

In dit opzicht dient tevens te worden nagegaan in hoeverre enig optreden van de Vlaamse regering wezenlijk tot de oplossing van die problematieken kan bijdragen. Enkel als daarop een antwoord wordt geformuleerd kan het Vlaams Parlement zijn regering oproepen om de nodige stappen te zetten. Het is echter in wezen zinloos om vanuit het Vlaams Parlement pogingen te ondernemen om de Vlaamse regering te sensibiliseren en te stimuleren rond problemen waarvoor ze niet bevoegd is, of niet over de aangepaste actiemiddelen beschikt.

De wijsheid en de maturiteit van het Vlaams Parlement zullen immers worden afgewogen aan de mate waarin het op een realistische manier leert om te gaan met de bevoegdheden die het effectief heeft.

De heer Paul Van Grembergen brengt in het midden dat hij in de loop van de discussie nog geen enkel valabel argument heeft vernomen vanwege de meerderheid. Derhalve ziet hij zich verplicht zijn initiële welwillende houding ten aanzien van

een overleg met de Vlaamse regering te wijzigen. Ook hij dringt nu aan op de stemming van het voorliggende voorstel van resolutie.

3. STEMMINGEN

3.1. Procedurestemming

Na het horen van de verschillende opvattingen, en geconfronteerd met sterk uiteenlopende vragen, beslist de voorzitter krachtens de hem bij wege van het Reglement toegekende bevoegdheden en taken, om een dubbele stemming te organiseren.

Eerst zal er met name gestemd worden over de vraag of er hier en nu al dan niet moet gestemd worden over het voorstel van resolutie.

En ingeval deze eerste stemming een positief resultaat oplevert zal het voorstel van resolutie zelf ter stemming worden gelegd.

Ter stemming gelegd wordt de vraag of er moet overgegaan worden tot het op deze bijeenkomst ter stemming leggen van de resolutietekst, positief beantwoord met vijf stemmen, bij drie tegenstemmen.

3.2. Eindstemming

Het overeenkomstig de uitslag van de procedurestemming ter stemming voorgelegde voorstel van resolutie van mevrouw Nelly Maes c.s. betreffende het geweld en de repressie in Baskenland, wordt daarop aangenomen met vier stemmen, bij vier onthoudingen.

De verslaggever,

Hugo VAN ROMPAEY

De voorzitter,

Jef SLEECKX